

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 9 im BYDGOSKICH OLIMPIJCZYKÓW W BYDGOSZCZY
XI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE MISTRZOSTWA SPORTOWEGO**

*Szkoła
Mistrzów*

Rok szkolny 2017/2018

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.

II. Diagnoza obszarów problemowych.

III. Działalność wychowawcza.

IV. Działalność edukacyjna.

V. Działalność informacyjna.

VI. Działalność profilaktyczna.

VII. Realizatorzy działań wychowawczo – profilaktycznych.

VIII. Procedury postępowania szkoły i metody współpracy z Policją w sytuacjach zagrożeń młodzieży przestępczością i demoralizacją.

IX. Plan działań wychowawczo - profilaktycznych dla poszczególnych poziomów klasowych.

I. WPROWADZENIE

Wśród wielu istotnych zadań związanych z nauczaniem, szkoła staje przed problemem wychowania młodzieży. Wychowanie jest procesem długofalowym, w którym wychowanek ma dojść do pełni osobowego rozwoju. Wychowanie jest więc rodzajem wsparcia w wydobywaniu tego, co jest w uczniu najlepsze, towarzyszeniem w jego rozwoju.

Rozwój młodego człowieka odbywa się poprzez poznawanie otaczającego świata i siebie, poprzez coraz doskonalsze, pełniejsze i głębsze rozumienie natury, kultury oraz działanie nakierowane na dobro. Rozwój nie jest jednak możliwy bez obecności innych ludzi.

Integralną częścią działalności szkoły jest kształcenie i wychowanie sprzyjające rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązanie historii i tradycji, motywowanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego.

W ramach swojej roli szkoła prowadzi działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców, nauczycieli i trenerów. Zadaniem szkoły jest wspieranie rodziców w procesie wychowania poprzez naukę zasad i norm społecznych, wprowadzanie młodzieży w świat norm moralnych, przekonań, sądów, umożliwianie uczniom wejście w kontakty społeczne, rozwijanie ich wiedzy i umiejętności, oraz kształtowanie umiejętności brania odpowiedzialności za siebie i innych itp.

Wszystkie podmioty tzn. rodzice, szkoła i kluby sportowe powinny współdziałać i wspierać się w dążeniu do wszechstronnego rozwoju dziecka.

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny opracowany we współpracy szkoły z rodzicami obejmuje działania wychowawcze skoordynowane z profilaktyką uniwersalną, selektywną i wskazującą. Został opracowany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły, a obiektem działań jest środowisko szkolne.

Przeprowadzone badania oraz liczne obserwacje młodzieży wskazują, że wzrasta liczba młodych ludzi podejmujących rozmaite zachowania aspołeczne. Niosą one ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia, jak i dla jego otoczenia społecznego. Do najczęstszych zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież możemy zaliczyć: używanie alkoholu, próbowanie środków psychoaktywnych w tym tzw. dopalaczy, agresję, wagary i inne zachowania nieaprobowane społecznie. Bardzo częstą przyczyną tych zaburzeń jest niewydolność wychowawcza i ekonomiczna rodzin, rozpad tradycyjnych więzi emocjonalnych, słaba odporność psychiczna młodzieży i dorosłych. Wzrost liczby zachowań patologicznych wśród młodzieży jest ściśle związany z patologizacją życia

społecznego oraz w częstych przypadkach z opuszczeniem domu rodzinnego, zamieszkaniem w internacie w obcym mieście, brakiem kontroli ze strony rodziców, a w związku z tym ze zbyt wczesnym usamodzielnieniem.

Zmiana stylu życia, zwiększanie dostępności wszystkich środków uzależniających, reklamy piwa i papierosów zachęcają do ich używania. Picie alkoholu staje się już nie tylko sposobem spędzania czasu wolnego, ale często normą grupową. Przyczyn tego zjawiska należy szukać w trudnej sytuacji społeczno- ekonomicznej kraju, przemianach kulturowych, frustracjach i napięciach społecznych. Sięganie przez młodzież po różnego rodzaju używki wynika również z niskiego poczucia własnej wartości, z braku umiejętności radzenia sobie z frustracją i stresem, nie umiejętności przyjęcia postawy asertywnej w sytuacji nacisku ze strony rówieśników.

Obecnie coraz częściej obserwuje się zachowania młodzieży określane jako agresywne. Młodzi ludzie nie radzą sobie z trudnościami dzisiejszego świata, nie umieją kierować własnym rozwojem, potrzebne im są wzory zachowań, ideały, do których mogliby dążyć. Niepokoi narastająca agresja słowna, wulgarny język, sposób bycia, lekceważenie starszych. Przyczyną mogą być frustracje spowodowane niezaspokajaniem potrzeb dziecka w rodzinie, odrzuceniem w grupie rówieśniczej, złe wzorce wychowawcze, obciążenia obowiązkami szkolnymi i wymaganiami sportowymi, niepowodzenia szkolne, gry komputerowe i filmy pełne przemocy.

Kolejnym problemem społecznym, który dotarł do szkół są narkotyki oraz tzw. dopalacze. Młodzież sięga po narkotyki przede wszystkim z ciekawości przeżycia czegoś niecodziennego, jak również, aby zapomnieć o problemach. Częściej przyczyną „brania” jest moda, pewien lansowany przez media styl bycia. Obecnie w Polsce narkomania jest zjawiskiem stałym, niedającym się całkowicie wyeliminować, można jedynie ograniczyć i łagodzić jej skutki. Przyczyn tego zjawiska możemy dopatrywać się w poczuciu utraty kontroli nad własnym życiem, braku autorytetów i rozpadaniem więzi rodzinnych.

Założeniem szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wszechstronny rozwój osobowości ucznia, świadome i aktywne przygotowanie go do życia w społeczeństwie, do stawania się człowiekiem pełnowartościowym, kreatywnym, empatycznym, pełnym poczucia własnej wartości, zdolnym do podejmowania dojrzałych decyzji, wolnym od nałogów.

Osiągnięte to zostanie poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Kształtowanie pozytywnego myślenia, wiary we własne możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem mocnych stron.
2. Stymulowanie rozwojem osobowym i społecznym ucznia w celu przygotowania do podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych decyzji.

3. Rozwijanie samodzielności, twórczego myślenia i działania, współdziałania w zespole oraz motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań.
4. Rozwijanie zdolności umożliwiających rozumienie otaczającego świata na drodze autorefleksji, poczucia celowości własnych zachowań.
5. Kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu oraz rozwijanie wrażliwości na potrzeby środowiska.
6. Kształtowanie kompetencji międzykulturowych (rozwijanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumiewania, ciekawości poznawania różnic, wynikających ze swobodnego przemieszczania się, migracji, współpracy międzynarodowej).

II. DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Wśród nauczycieli, rodziców, trenerów i uczniów najsilniej akcentowanym zachowaniem problemowym na terenie szkoły jest wagarowanie, stosowanie agresji słownej, stres związany z nauką i sportem oraz brak umiejętności organizacyjnych związanych z kwestią znalezienia czasu na naukę i sport.

Występujące problemy są odzwierciedleniem przemian zachodzących w naszym społeczeństwie oraz wynikają ze specyfiki szkoły sportowej. Dlatego szkoła powinna wspierać młodych ludzi w dążeniu do osiągnięcia życiowych celów. Powinna dostrzegać trudności i problemy uczniów oraz pomagać w ich rozwiązaniu. Ponadto efektywność podejmowanych działań w stosunku do młodzieży zależeć w znacznym stopniu będzie od możliwości włączenia się rodziców, ponieważ są oni pierwszymi wychowawcami przekazującymi wartości i własne poglądy. Szkoła i kluby sportowe natomiast powinny spełniać rolę wspierającą, konstruując programy edukacyjne dla rodziców celem uzupełnienia wiedzy i ukształtowania potrzebnych umiejętności.

Program wychowawczo - profilaktyczny liceum powstał w oparciu o:

1. zadania zawarte w podstawie programowej,
2. analizę potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców, nauczycieli i trenerów,
3. wnioski wypływające z analizy pracy pedagoga szkolnego, psychologa ds. sportu, nauczycieli i trenerów liceum,
4. wyniki badań z zakresu bezpieczeństwa w szkole,
5. monitoring frekwencji na zajęciach szkolnych.

III. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA - NACZELNY CEL WYCHOWANIA, ZADANIA, METODY I FORMY PRACY

Wychowanie ucznia
świadomego dokonywanych wyborów
i gotowego do wejścia na drogę sukcesu

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań skierowanych na rozwój kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na samoświadomość, sprawczość, relacyjność, otwartość i kreatywność.

Wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, wzmocnieniu pozytywnych stron.
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych.
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednej z najważniejszych wartości w życiu;
3. wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
4. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie i wzmacnianie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz na linii uczeń - nauczyciel, wychowawca, trener i rodzic;
5. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami poprzez pracę warsztatową;
6. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców;
7. rozwijanie i wspieranie działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, angażowanie się w wolontariat;
8. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego

1. Opieka wychowawców i trenerów nad biologicznym i psychologicznym rozwojem wychowanków.
2. Ochrona wychowawcza nad działaniem wychowanka w życiu społeczności środowiskowej.
3. Przygotowanie ucznia do samodzielnego dokonywania wyborów i ich konsekwencji.
4. Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły, klubu sportowego, internatu i środowiska rówieśniczego.

Zadania nauczyciela wychowującego

1. Kreowanie sytuacji, w których uczeń aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
2. Kształtowanie umiejętności współlistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, sport oraz wybór właściwych form spędzania wolnego czasu.
3. Budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę.
4. Zaszczepienie postaw prospołecznych w sytuacjach trudnych.
5. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie zarówno z sukcesem, jak i porażką.

Metody pracy

- Treningi i zawody sportowe
- Treningi umiejętności
- Interaktywne wykłady
- Dyskusje i debaty
- Szkolenia
- Spektakle teatralne
- Spoty
- Kampanie społeczne
- Happeningi
- Pikniki edukacyjne
- Projekty
- Prezentacje komputerowe
- Spotkania z ciekawymi ludźmi
- Warsztaty poznawczo-doskonalące
- Wycieczki, obozy sportowe
- Twórczość sportowa, plastyczna, techniczna i artystyczna uczniów
- inne

Formy pracy

- Praca w zespołach zadaniowych
- Praca w grupach
- Praca indywidualna

IV. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców, nauczycieli, wychowawców i trenerów w celu uzyskania przez uczniów pełnej dojrzałości i umiejętności radzenia sobie w życiu codziennym.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli, wychowawców, trenerów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, o których mowa w & 1 ust. 2, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
3. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
4. kształtowanie twórczego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
5. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, o których mowa w & 1 ust. 2, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
6. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji, o których mowa w & 1 ust. 2, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

V. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji, o których mowa w & 1 ust. 2, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców, a także nauczycieli, trenerów oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, rodzicom, trenerom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków i substancji, o których mowa w & 1 ust. 2;
2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców w przypadku używania środków i substancji zagrażających zdrowiu i życiu;
3. przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom oraz nauczycielom i trenerom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii, zwanej dalej „ustawą”;

4. informowanie uczniów, ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia np. narkomanią.

VI. DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

W szkole prowadzona jest profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca:

1. **profilaktyka uniwersalna** będzie skierowana do wszystkich uczniów i rodziców. Jej celem jest wspieranie młodego człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania środków i substancji, o których mowa w & 1 ust. 2;
2. **profilaktyka selektywna** skierowana będzie do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest pomoc uczniom, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
3. **profilaktyka wskazująca** skierowana będzie do uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne w szkole obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów, ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy;
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia (w naszym przypadku będzie to sport), jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji uzależniających przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli i trenerów w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;

5. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używania środków i substancji, o których mowa w §1 ust. 2.

Opracowana została również procedura postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożeń związanych z niewłaściwymi zachowaniami młodzieży przy współpracy szkoły z policją. Program jest otwarty i może ulegać modyfikacji, wiąże się z problematyką poszczególnych przedmiotów, godzin wychowawczych i umożliwia wykorzystanie innych programów profilaktycznych realizowanych przez osoby kompetentne i właściwie przeszkolone.

VII. REALIZATORZY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

• Dyrektor/ Wicedyrektor szkoły, jako realizator działań profilaktycznych:

- a) dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych
- b) finansuje i monitoruje pracę wychowawców klas oraz pedagoga szkolnego
- c) wyznacza odpowiedzialnych za realizację

• Pedagog szkolny i psycholog sportu

podejmują działania wychowawczo - profilaktyczne wynikające ze szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego stosunku do uczniów i rodziców z udziałem nauczycieli **oraz trenerów.**

• Nauczyciel – wychowawca – trener

- a) doskonalą swoje kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych
- b) realizuje zadania we współpracy z rodzicami
- c) dba o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie
- d) jest wzorem konstruktywnych zachowań

• Rodzice aktywnie współpracują ze szkołą

- a) korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego i psychologa sportu

b) biorą udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego programu profilaktyki

• **Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań wychowawczo - profilaktycznych z:**

- Poradnią Pedagogiczną – Psychologiczną
- Policją i Strażą Miejską
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- Kuratorem Sądowym d/s Rodzinnych i Nieletnich
- Poradnią Uzależnień
- Ośrodkiem Profilaktyki Środowiskowej
- Klubami sportowymi
- Instytucjami publicznymi

VIII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I METODY WSPÓŁPRACY Z POLICJĄ W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ MŁODZIEŻY PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ

1. Wstęp

Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego podejmowania stosowanych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych, a wobec uczniów niedostosowanych działań interwencyjnych. Właściwa adekwatna reakcja nauczyciela, pedagoga, psychologa czy dyrektora oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji zwiększają skuteczność oddziaływań. Działania profilaktyczne w szkole będą kierowane równolegle do młodzieży zagrożonej i niedostosowanej przy współpracy nauczycieli, trenerów i rodziców oraz policji.

2. Cele

- zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją
- ścisła współpraca szkoły z rodzicami, trenerami i policją

3. Działania interwencyjne

- Na terenie szkoły obowiązuje zakaz posiadania, sprzedawania i używania papierosów, alkoholu i narkotyków
- Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odbywających się w szkole, na terenie szkoły do niej należącym i poza szkołą (wycieczki, biwaki itp. organizowane przez szkołę) np. w trakcie imprez sportowych, dyskotek, itp.
- W szkole prowadzone będą zajęcia w czasie, których uczniowie i nauczyciele zapoznają się z ryzykiem używania środków uzależniających
- Uczniowie, którzy eksperymentują z środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie narusza regulamin szkoły, muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w wewnętrznym regulaminie szkoły
- Uczniowie, którzy sięgają po używki, będą mieli obowiązek uczestnictwa w zajęciach psychoedukacyjnych prowadzonych w naszej szkole
- Uczniowie i rodzice, którzy zwrócą się z problemem mogą liczyć na wsparcie i skierowanie do specjalistycznej poradni, gdzie uzyskają fachową pomoc
- W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja zorientowana na pomoc uczniowi i rodzinie
- Decyzje o podjęciu stosowanych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły

1. Metody współpracy szkoły z policją

- Stała współpraca i wymiana doświadczeń dyrektora szkoły, pedagoga zakresie psychologa szkolnego w zakresie profilaktyki zagrożeń

- Spotkania dyrektora, pedagoga, psychologa sportu, trenerów i nauczycieli ze specjalistami ds. nieletnich i patologii
- Spotkanie tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów na temat aspektów narkomanii
- Udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły
- Wzajemna wymiana informacji o zagrożeniach i zdarzeniach występujących na terenie szkoły

Procedura postępowania nauczyciela w przypadku uzyskania informacji o uczniu, który nie ukończył 18 lat i używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

1. Przekazanie uzyskanej informacji wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wezwanie przez wychowawcę do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazanie im uzyskanej informacji. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami i uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej zaproponowanie rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. W razie odmowy współpracy rodziców, nie stawienia się ich do szkoły i braku zmiany zachowania ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję tj. specjalistę ds. nieletnich
5. Jeżeli dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.) nie przyniosą oczekiwanych rezultatów szkoła powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. Jeżeli uczeń ukończył 18 lat i przejawia zachowania świadczące o demoralizacji, lecz nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela jest określone przez wewnętrzny regulamin szkoły
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

Procedura postępowania nauczyciela w przypadku, gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Powiadomienie wychowawcy klasy.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
3. Wezwanie lekarza celem stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia ewentualnie udzielenie pomocy medycznej.
4. Powiadomienie o tym fakcie dyrektora szkoły i rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. W przypadku odmowy odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, bądź przewiezieniu do placówki służby zdrowia, bądź przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Zawiadomienie przez szkołę najbliższej jednostki policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godz.). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust 1 (ustawy z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i o tym fakcie należy powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

1. Zabezpieczenie substancji, z zachowaniem środków ostrożności, przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Próba ustalenia, do kogo należy znaleziona substancja.
2. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i policji.
3. Niezwłoczne przekazanie policji zabezpieczonej substancji i przekazanie informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia o swoich spostrzeżeniach i wezwanie ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. Jeżeli uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Procedura postępowania w przypadku uchylenia się od obowiązku szkolnego

1. W przypadku, gdy uczeń ma opuszczonych, nieusprawiedliwionych **15 godzin lekcyjnych**, wychowawca podejmuje z nim **rozmowę** w celu wyjaśnienia sytuacji.
2. W przypadku, gdy uczeń ma opuszczonych, nieusprawiedliwionych **25 godzin lekcyjnych**, wychowawca klasy udziela uczniowi **pisemną naganą wychowawcy**. Jednocześnie informuje o tym rodziców (opiekunów prawnych).
3. W przypadku, gdy uczeń ma opuszczonych, nieusprawiedliwionych **35 i więcej godzin lekcyjnych**, Dyrektor szkoły udziela uczniowi **pisemną naganą dyrektora**. Nagana Dyrektora wręczana jest uczniowi w obecności Rodziców oraz wychowawcy lub/i pedagoga szkolnego. Jednocześnie uczeń pełnoletni liceum podpisuje tzw. „Warunek” – w przypadku jego złamania uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły.
4. W przypadku, gdy uczeń ma co najmniej **50% nieobecności nieusprawiedliwionych w okresie 1 miesiąca**, Dyrektor uruchamia **tryb postępowania egzekucyjnego** (szkoła wysyła odpowiednie pisma do organu prowadzącego).
5. W przypadku braku skuteczności powyższych działań (powyżej 150 godzin nieobecności nieusprawiedliwionej), w związku z naruszeniem dobra dziecka z powodu niewydolności wychowawczej rodziców (opiekunów prawnych), **dyrektor** szkoły, na podstawie opinii wychowawcy, występuje do **Sądu Rodzinnego** o:
  - a) nadzór kuratora,
  - b) lub ograniczenie władzy rodzicielskiej
  - c) lub o umieszczenie dziecka w placówce wychowawczej

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 30 lipca 2002r
2. Ustawa o Systemie Oświaty sierpień 2008r art. 20 pkt. 1 – 2
3. Statut Zespołu Szkół nr 9 w Bydgoszczy

Uwaga

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

1. Posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
2. Wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
3. Udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwienie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
4. Wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z w/w zachowań jest **czynem karalnym** w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z **przestępstwem** mamy do czynienia, jeżeli któryś z w/w czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 kpk).

Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły;
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę;
4. Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy;
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana;
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń;
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły;
3. Powiadomienie rodziców ucznia;
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

IX. RAMOWY PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH POZIOMÓW KLASOWYCH

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH DLA KLAS PIERWSZYCH

Cel wychowania

Uczeń znajduje swoje miejsce w klasie oraz drużynie sportowej i działa w niej

według powszechnie przyjętych norm

Efekty działań wychowawczych

Uczeń:

- ma poczucie przynależności do klasy i drużyny sportowej jako ważnego jej ogniwa
- chce i wyraża potrzebę działania w grupie rówieśniczej, jaką jest klasa i drużyna sportowa
- współtworzy normy grupowe

- doświadcza współzależności i współodpowiedzialności za działanie z grupą
- wie, do kogo może zwrócić się o pomoc
- poznaje tradycje miasta i umacnia tożsamość narodową
- zna sylwetki patronów szkoły
- bierze aktywny udział w życiu sportowym szkoły
- bierze odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych w szkole i klubie sportowym.

	Zadania – sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Sposób ewaluacji
1.	<p>I. Poznajemy system rodzinny i szkolny ucznia; budujemy pozytywne relacje koleżeńskie; zapobiegamy zachowaniom ryzykownym podejmowanym przez młodzież</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z rodzicami. 2. Ankieta informacyjna ucznia i klasy. 3. Nawiązanie współpracy z trenerami. 4. Sporządzenie listy uczniów wymagających pomocy, zamieszkujących w internacie, eurosierot i z orzeczeniami z poradni psychologiczno-pedagogicznej 5. Zajęcia integracyjne. 6. Biwak integracyjny. 7. Wywiady środowiskowe 8. Organizacja i udział w uroczystościach klasowych, 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Trenerzy</p> <p>Szkolny Samorząd Uczniowski, samorząd klasowy</p>	<p>Obserwacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wychowawca ➤ Trener ➤ Pedagog ➤ Psycholog sportu ➤ Rodzice

	<p>szkolnych i sportowych np. w:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ślubowaniu na ucznia ➤ Dniu Chłopaka ➤ Wigilii ➤ Dniu Patrona Szkoły – Dzień Sportu <p>9. Techniki skutecznego uczenia się. 10. Zajęcia z komunikacji interpersonalnej. 11. Organizacja czasu przeznaczonego na naukę i sport. 12. Współpraca z MOPS, Sądem Rodzinnym, Policją itp. 13. Warsztaty „mity i fakty na temat uzależnień; problem dopalaczy”. 14. Procedury postępowania szkoły w sytuacjach kryzysowych. 15. Współpraca z Ośrodkiem Profilaktyki Środowiskowej. 16. Współpraca z MONAREM. 17. Akcje plakatowe, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami. 18. Pomoc uczniom uzależnionym. 19. Pedagogizacja rodziców. 20. Współpraca z rodzicami uchylającymi się od kontaktów ze szkołą.</p>	<p>Psycholog sportu</p> <p>Pedagog</p>	<p>Rozmowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wychowawca-rodzice-trener ➤ Wychowawca-pedagog-psycholog sportu <p>Rodzice-pedagog</p>
<p>2.</p>	<p>II. Poznajemy regulaminy zachowania w instytucjach publicznych, przestrzegamy norm społecznych w szkole, klubie i na imprezach</p>		

<p>masowych oraz dbamy o bezpieczeństwo i higienę:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z WSO – zawieranie kontraktów. 2. Zapoznanie ze Statutem Szkoły: <ul style="list-style-type: none"> ➤ prawa i obowiązki ucznia ➤ system nagród i kar 3. Stworzenie Mapy Przyjaciół Szkoły 4. Zapoznanie z procedurami bezpieczeństwa w szkole. 5. Udział w zajęciach warsztatowych nt. „Bezpieczeństwo na imprezach masowych”. 6. Udział w zajęciach warsztatowych z cyklu „Pozytywny wizerunek ucznia i sportowca”. 7. Udział w imprezach sportowych i kulturalnych: <ul style="list-style-type: none"> ➤ spektakle teatralne ➤ seanse kinowe, muzea, teatry ➤ wystawy ➤ spotkania z artystami, sportowcami itd. 8. Korzystanie z biblioteki szkolnej i publicznej: <ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcje biblioteczne ➤ wystawy ➤ spotkania z ciekawymi ludźmi ➤ konkursy, zawody sportowe 9. Poznajemy piękno naszego miasta i regionu zachowując powszechnie przyjęte normy zachowań: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wycieczki krajoznawczo-turystyczne 10. Współpracujemy z Młodzieżową Radą Miasta. 11. Współdziałamy z Akademią Młodych Dyplomatów. 12. Współpracujemy z Urzędem Miasta Bydgoszczy. 	<p>Wychowawcy, trenerzy i nauczyciele przedmiotów,</p> <p>Opiekun SU,</p> <p>Rzecznik Praw i Godności Ucznia,</p> <p>Pedagog,</p> <p>Psycholog sportu,</p> <p>Wychowawca z internatu,</p> <p>Bibliotekarze, poloniści i inni nauczyciele,</p> <p>szkolny i klasowy Samorząd Uczniowski</p>	<p>Obserwacja i ocena zachowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawca ➤ inni nauczyciele ➤ trenerzy ➤ pedagog ➤ psycholog sportu ➤ inni pracownicy szkoły ➤ pracownicy instytucji kulturalnych i sportowych ➤ wychowawca z internatu ➤ uczniowie. <p>Procedury postępowania szkoły w sytuacjach problemowych.</p> <p>Analiza dokumentów.</p> <p>Analiza korespondencji i rozmów z rodzicami</p> <p>Teczki wychowawców.</p> <p>Dyżurne telefony do rodziców uczniów niedostosowanych</p>
--	--	--

	<p>13. Współdziałamy z PCK. 14. Współdziałamy w klubach sportowych. 15. Działamy w szkolnym kole pierwszej pomocy. 16. Uczestniczymy w badaniach profilaktycznych. 17. Zajęcia nt. „Przestępstwa wśród młodzieży i ich konsekwencje”. 18. Dbanie o wysoką frekwencję i dyscyplinę.</p>		<p>społecznie.</p> <p>Uzyskiwanie lokat w konkursach i zawodach sportowych.</p> <p>Prace uczniów.</p> <p>Dyplomy, podziękowania za udział w akcjach.</p> <p>Zmniejszenie zjawiska absencji w szkole i na treningach.</p> <p>Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.</p>
<p>3.</p>	<p>III. Tworzymy grupy zadaniowe</p> <p>1. Wybory do klasowego i szkolnego SU. 2. Tworzenie grup zadaniowych wg zainteresowań i umiejętności np.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ współpraca międzynarodowa ➤ łącznik klubowy ➤ koło teatralne ➤ koło informatyczne 	<p>Wychowawca</p> <p>Opiekun SSU</p> <p>Trenerzy</p> <p>Uczniowie</p>	<p>Testy socjometryczne.</p> <p>Kampania wyborcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ autoprezentacje kandydatów ➤ debata uczniowska ➤ wybory <p>Kronika multimedialna – prezentacja działań</p>

			klasowych i sportowych
4.	<p>IV. Tworzymy tradycję szkoły i klubu sportowego oraz uczestniczymy w jej kultywowaniu</p> <p>1. Udział w ważnych uroczystościach na terenie szkoły, klubu, miasta, kraju np. w:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dniu Edukacji Narodowej ➤ targach szkolnych ➤ wigilii szkolnej ➤ drzwiach otwartych szkoły ➤ święcie szkoły – np. w Pikniku Olimpijskim ➤ zawodach sportowych ➤ akcjach ➤ przedstawieniach <p>2. Promocja różnych dyscyplin sportu.</p> <p>3. Alternatywne formy spędzania wolnego czasu.</p>	<p>Wychowawcy i inni nauczyciele, trenerzy uczniowie,</p> <p>Opiekun SSU, Rada SSU, pedagog, psycholog sportu</p>	<p>Analiza dokumentów szkolnych.</p> <p>Obserwacja dokonań uczniów.</p> <p>Ankiety ewaluacyjne.</p> <p>Sprawozdania z działań.</p>
5.	<p>V. Kształtujemy tolerancyjność dla odmienności kultur, zachowań i różnic między ludźmi.</p> <p>1. Udział w ważnych uroczystościach na terenie szkoły, klubu sportowego, miasta i kraju związanych np. ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ świętami narodowymi ➤ imieninami patrona szkoły 	<p>Wychowawcy i inni nauczyciele, trenerzy,</p>	<p>Analiza dokumentów szkolnych.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ świętem Bydgoszczy ➤ sportem ➤ opieką nad grobami bydgoskich olimpijczyków. <p>2. Działalność wolontariatu.</p> <p>3. Propagowanie sportu dla niepełnosprawnych.</p>	<p>uczniowie,</p> <p>Opiekun SSU, Rada SSU, pedagog, psycholog sportu</p>	<p>Obserwacja dokonań uczniów.</p> <p>Ankiety ewaluacyjne.</p> <p>Zdjęcia, albumy.</p> <p>Sprawozdania z działań.</p>
6.	<p>VI. Poznajemy sylwetki patronów szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze - lekcje biblioteczne - akademie - wystawy - spotkania z olimpijczykami - zawody sportowe 	<p>Wychowawcy, trenerzy, opiekun SU i inni nauczyciele.</p>	<p>Analiza dokumentów szkolnych.</p> <p>Obserwacja dokonań uczniów.</p> <p>Zdjęcia, albumy.</p> <p>Sprawozdania z działań.</p>

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH DLA KLAS DRUGICH

Cel wychowania

Uczeń potrafi zachować się w sytuacjach trudnych

Efekty działań wychowawczych

Uczeń:

- dostrzega różnice między ludźmi i akceptuje je
- rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i odpowiednio reaguje
- stosuje w życiu zasadę fair – play szczególnie w stosunku do zawodnika innego klubu sportowego
- zna i stosuje sposoby radzenia sobie z sukcesem i porażką zarówno w szkole, jak i na arenie sportowej
- zna formy odmawiania innym osobom
- jest świadomy swych praw
- szanuje symbole i tradycje narodowe
- bierze odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne oraz innych w szkole i w klubie sportowym.

	Zadania – sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Sposób ewaluacji
1.	<p>I. Uczymy się egzekwować swoje prawa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie praw i obowiązków ucznia. 2. Rozróżnianie dobra i zła w środowisku rodzinnym ucznia. 3. Dostrzeganie pozytywnych i negatywnych zachowań w środowisku szkolnym i sportowym ucznia. 4. Trenowanie umiejętności reagowania w różnych sytuacjach z zastosowaniem zasady fair play. 5. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach związanych z życiem sportowym. 6. Ćwiczenie różnych form odmawiania w sytuacjach problemowych (narkomania, palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie dopalaczy). 7. Dostrzeganie różnic i podobieństw między sportowcami i akceptowanie ich – kwestia sportowców innych dyscyplin oraz sportowców niepełnosprawnych. 8. Dbanie o wysoką frekwencję i dyscyplinę. 9. Kształtowanie umiejętności brania odpowiedzialności za własne decyzje i liczenie się z ich konsekwencjami. 	<p>Pedagog szkolny, Psycholog sportu, Trenerzy Wychowawca, Opiekun SU</p>	<p>Rozmowy z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rodzicami ➤ uczniami ➤ wychowawcami, trenerami ➤ dyrektorem szkoły <p>Warsztaty psychoedukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wychowawca – opiekun - trener ➤ pedagog ➤ psycholog sportu <p>Godziny do dyspozycji wychowawcy i uczniów.</p> <p>Sondaż na temat:</p>

			„Respektowanie norm społecznych”.
2.	<p>II. Tworzymy tradycję szkoły i miasta uczestnicząc w jej kultywowaniu</p> <p>1. Udział w ważnych uroczystościach np. w:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dniu Edukacji Narodowej ➤ dniu patronów szkoły ➤ targach szkolnych ➤ wigilii szkolnej ➤ drzwiach otwartych szkoły ➤ zawodach sportowych ➤ innych <p>2. Udział w imprezach kulturalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spektaklach teatralnych ➤ seansach filmowych ➤ wystawach ➤ spotkaniach z artystami, sportowcami itd. <p>3. Korzystanie z biblioteki szkolnej i publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ lekcji bibliotecznych ➤ wystaw ➤ spotkań z ciekawymi ludźmi ➤ konkursów <p>4. Poznajemy piękno naszego kraju zachowując powszechnie przyjęte normy społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wycieczki krajoznawczo-turystyczne ➤ obozy sportowe <p>5. Współpracujemy z Młodzieżową Radą Miasta.</p> <p>6. Współdziałamy z Akademią Młodych Dyplomatów.</p>	<p>Wychowawcy i inni nauczyciele, trenerzy Uczniowie.</p> <p>Opiekun SSU, Rada SSU, pedagog, psycholog sportu</p>	<p>Analiza dokumentów szkolnych.</p> <p>Obserwacja dokonań uczniów.</p> <p>Wzajemne ocenianie przez uczniów ich aktywności na terenie klasy, klubu sportowego, szkoły i miasta.</p>

	<p>7. Współpracujemy z Urzędem Miasta Bydgoszczy. 8. Współdziałamy z PCK. Współdziałamy w ramach prac wolontariatu.</p>		
3.	<p>III. Poznajemy różnice między ludźmi i akceptujemy je.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostrzeganie własnej odrębności i wspólnych cech narodowych różnych krajów. 2. Poznanie technik ułatwiających aktywną komunikację interpersonalną. 3. Współpraca z niemiecką młodzieżą: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wizyta uczniów z Niemiec w naszej placówce ➤ zwiedzanie miasta ➤ pobyt Niemców w domach naszych uczniów 	<p>Wychowawcy, Trenerzy Nauczyciele, Opiekun SSU, Koordynator i inni nauczyciele j. niemieckiego</p>	<p>Projekt edukacyjny dotyczący współpracy z Niemcami.</p>
4.	<p>IV. Uczymy się wyrażać uczucia, prośby, sądy i oczekiwania dbając o własne i cudze zdrowie psychiczne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie komunikatu JA w sytuacjach trudnych. 2. Poznanie znaczenia „mowy ciała”. 3. Wyrażanie swojego zdania i własnych oczekiwań. 4. Warsztaty „Pigułka gwałtu” 5. Działamy w szkolnym kole pierwszej pomocy. 6. Uczestniczymy w badaniach profilaktycznych. 7. Uczestniczymy w spotkaniach z pracownikami Służby Zdrowia. 8. Pogłębianie wiedzy na temat uzależnień. 	<p>Pedagog szkolny, Psycholog Wychowawca, Opiekun SSU,</p>	<p>Obserwacja. Testy niedokończonych zdań. Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.</p>

	9. Pomaganie uczniom uzależnionym. 10. Terapia psychologa sportu. 11. Współpracowanie z poradniami od uzależnień.	Nauczyciele Pracownicy Służby Zdrowia	
--	---	--	--

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH DLA KLAS TRZECICH

Cel wychowania

Uczeń potrafi planować działanie i przewidzieć jego skutki

Efekty działań wychowawczych

Uczeń:

- potrafi dokonywać samokontroli i samooceny
- rozumie wagę wyznaczania celów, potrafi je określić i dąży do ich osiągnięcia
- potrafi porażkę zamienić w sukces
- posiada poczucie odpowiedzialności za swoje działanie
- potrafi i chce się pozytywnie zaprezentować
- umacnia w sobie postawę obywatelską
- umacnia w sobie postawę sportowca
- bierze odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych.

	Zadania – sposoby realizacji	Osoba odpowiedzialna	Sposób ewaluacji
1.	<p>I. Dostrzegamy świat własnych potrzeb i zasób swoich możliwości</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie zasad konstruktywnej krytyki. 2. Dokonanie samooceny. 3. Określenie swoich mocnych i słabych stron. 4. Określenie swojego superłącza edukacyjnego. 5. Analiza własnych potrzeb i zainteresowań. 6. Udział w Drzwiach Otwartych uczelni. 7. Określenie własnych kompetencji zawodowych. 	<p>Wychowawca Trener Psycholog sportu Pedagog szkolny</p>	<p>Technika SWOT Testy psychologiczne</p>
2.	<p>II. Planujemy swój czas pracy, treningów i wypoczynku.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zawarcie kontraktu naukowego z sobą samym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wyznaczenie sobie celów krótko i długoterminowych naukowych i sportowych ➤ Określenie sposobów realizacji ➤ Ustalenie planu zajęć ➤ Wizualne przedstawienie zamierzeń i umiejscowienie ich w czasie - linia czasu ➤ Realizacja zaplanowanych działań. 	<p>Wychowawca Trener Psycholog sportu Pedagog szkolny Opiekun SU Nauczyciele Rodzice</p>	<p>Analiza przypadku.</p>
3.	<p>III. Dokonujemy samooceny i samokontroli</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie sposobów oceny pracy – analiza oczekiwań i efektów w odniesieniu do celów krótkoterminowych. 2. Analiza efektów po realizacji zadania. 3. Podjęcie decyzji o działaniach naprawczych. 4. Kontrola własnych działań i wzięcie odpowiedzialności za konsekwencje z nimi związane. 	<p>Wychowawca Trener Uczniowie Rodzice</p>	<p>Obserwacja i analiza własnych dokonań.</p>

<p>4.</p>	<p>IV. Potrafimy dokonać autoprezentacji</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pisanie CV i listu motywacyjnego. 2. Trening symulowany rozmowy kwalifikacyjnej. 3. Analiza poradnika nt. Jak zdać egzaminy?" 4. Prezentacje własnych prac na lekcjach wybranych przedmiotów. 5. Ocena własnych predyspozycji zawodowych za pomocą testu i określenie obszarów zawodowych. 	<p>Nauczyciele przedmiotów Wychowawca Pedagog szkolny Psycholog</p>	<p>Ocena dokumentów. Obserwacja i analiza postaw.</p>
<p>5.</p>	<p>V. Zapobiegamy ryzykownym zachowaniom; dbamy o wysoką frekwencję i dyscyplinę</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współpracowanie z uczniami nie wypełniającymi obowiązku nauki. 2. Pomoc uczniom uzależnionym. 3. Pogłębianie wiedzy na temat uzależnień. 4. Trenowanie umiejętności reagowania w sytuacjach problemowych. 5. Kształtowanie umiejętności brania odpowiedzialności za własne decyzje i postępowanie. 	<p>Uczeń Pedagog szkolny Psycholog Wychowawca Nauczyciele przedmiotów</p>	<p>Monitoring frekwencji</p>
<p>6.</p>	<p>VI. Uczymy się seksualności i miłości mądrze pojętej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie sobie celu i sensu seksualności człowieka. 2. Kształtowanie w sobie dojrzałej i odpowiedzialnej postawy w relacjach między płciami. 3. Sprecyzowanie własnych oczekiwań wobec przyszłego małżonka i własnego potencjału, jakim możemy obdarzyć drugiego człowieka. 4. Działanie w szkolnym kole pierwszej pomocy. 5. Udział w badaniach profilaktycznych. 6. Udział w spotkaniach tematycznych z pracownikami 	<p>Nauczyciele biologii, WOS, WDŻ, wychowawcy, Trener Pedagog, Psycholog Pielęgniarka, Katecheta</p>	<p>Dyskusja kierowana.</p>

	Służby Zdrowia.		
--	-----------------	--	--

**„WYCHOWANIE WOKÓŁ WARTOŚCI”
/do realizacji we wszystkich klasach licealnych/**

Cele operacyjne i zadania	Osoba odpowiedzialna	Sposób ewaluacji
1. Znajdujemy pozytywne autorytety będące wzorem do naśladowania. 2. Kształtujemy podstawowe wartości ludzkie. <ul style="list-style-type: none"> ○ odpowiedzialność ○ dążenie do celu ○ zdrowie i higiena ○ sukces i porażka ○ poszanowanie godności własnej i innych ○ sumienność ○ i inne 3. Kształtujemy postawy będące gwarancją bezpieczeństwa własnego i innych. 4. Opracowanie scenariuszy zajęć na temat w/w wartości.	Zespół wychowawczy, Wychowawcy i inni nauczyciele, trenerzy Uczniowie, Opiekun SSU i Rada SSU Opiekun BHP w szkole, Klasa ratownictwa, Policja, Straż Miejska Pedagog Psycholog sportu	Analiza dokumentów szkolnych. Obserwacja dokonań uczniów. Ankiety ewaluacyjne. Kronika multimedialna.

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny adresowany do uczniów, nauczycieli, trenerów i rodziców jest zgodny z:

- art. 26 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r.
- statutem szkoły.

Opracował pedagog szkolny